X. proti Řecku, rozsudek ze dne 13. 2. 2024 – Právo oběti na účinné vyšetřování trestného činu znásilnění a její ochranu před sekundární viktimizací ze strany orgánů činných v trestním řízení

Stěžovatel: X.

Žalovaný stát: Řecko

Číslo stížnosti: 38588/21

Datum: 13.02.2024

Článek Úmluvy: čl. 3
čl. 8

Rozhodovací formace: Senát

Soud: Evropský soud pro lidská práva

Hesla: oběť trestného činu, trestný čin, účinné vyšetřování

Český právní řád: čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod
čl. 7 odst. 2 Listiny základních práv a svobod
§ 1 písm. a), zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů)
§ 185 odst. 1 trestního zákoníku
§ 2 odst. 5 trestního řádu
§ 3 odst. 2, 4, zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů)
§ 43 odst. 1 trestního řádu
§ 65 odst. 1 trestního řádu

Významnost: 2

VÝBĚR ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO SOUDU PRO LIDSKÁ PRÁVA PRO JUSTIČNÍ PRAXI Č. 4/2024

X. proti Řecku

rozsudek ze dne 13. 2. 2024, č. 38588/21

Autorský komentář

V komentované věci jde o další případ neúčinného vyšetřování, tentokrát oběti sexuálního násilí, dívky znásilněné během dovolené zaměstnancem podniku, kde byla ubytována, která, když znásilnění

oznámila a podala výpověď, byla s pachatelem bez zabezpečení ponechána v jeho bezprostřední blízkosti. Poškozená se podrobila lékařskému vyšetření, při němž byly zjištěny stopy pohlavního styku, a požadovala, aby byl pachatel stíhán a potrestán, aniž by byla plně vyslyšena. Příslušné orgány ji řádně neinformovaly o postupech a stavu řízení, ani o tom, že pachatel byl zproštěn obvinění.

Soud v této věci rozhodl v souladu se svojí dřívější rozhodovací praxí. Ve vztahu k tomu, že nebyla brána na zřetel výpověď oběti, poukázal na svá rozhodnutí v obdobných případech, a zdůraznil zejména situaci, kdy jde o tvrzení proti tvrzení (viz rozsudek ze dne 4. 12. 2003, M. C. proti Bulharsku, č. 39272/98; a rozsudek ze dne 20. 2. 2020, Y. proti Bulharsku, č. 41990/18). Pokud jde o postavení poškozené a výhrady, které k postupu vyšetřujících orgánů měla, tak Soud zdůraznil nutnost při existenci odpovídající národní právní úpravy postupovat v souladu s pravidly plynoucími zejména z čl. 56 odst. 1 písm. c) Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (Istanbulská úmluva). Zdůraznil, že při zavádění trestněprávních mechanismů měly vnitrostátní orgány dbát na práva oběti a vyvarovat se její sekundární viktimizace. Za podstatné porušení čl. 3 a 8 Úmluvy v této věci Soud shledal, že poškozené se jako oběti sexuálního trestného činu nedostalo potřebných informací, aniž by bylo rozhodné, že neměla postavení účastníka řízení, neboť i přesto měla být upozorněna na své právo na informace. Soud v daných souvislostech zdůraznil intimní povahu chráněného zájmu v této věci, nízký věk stěžovatelky i znásilnění v cizí zemi jako okolnosti zvláště citlivé, které vyžadovaly odpovídající citlivý přístup ze strany vnitrostátních orgánů, jehož se poškozené nedostalo. Významné bylo porušení poučovací povinnosti ze strany vyšetřujících orgánů ohledně jejích práv jako oběti, tzn. práva na právní pomoc nebo poradenství a psychologickou podporu a práva vznést námitku proti tlumočení (srov. bod 86 níže).

Tento rozsudek je vhodným a praktickým návodem i pro české orgány zejména v přípravném řízení, protože Soud v rozhodnutí instruktivně poukazuje na jednotlivá úskalí, k nimž může docházet v rámci prvotních úkonů při ověřování oznámených deliktů sexuální povahy, jichž je třeba se vyvarovat. Je nutné dbát na to, aby oběť byla dostatečně informována, aby s ní bylo nakládáno ohleduplně, aby nebyla vystavována druhotné viktimizaci a aby byla její verze výpovědi pečlivě zvažována a ověřována dalšími objektivními zjištěními, a jde-li o cizince, aby jí byla poskytnuta možnost se všech úkonů účastnit za přítomnosti tlumočníka. Je rovněž třeba zajistit, aby byla přijata opatření ke zmírnění zjevně stresující zkušenosti oběti. V daných souvislostech na zajištění těchto práv lze v českém právním prostoru poukázat kromě ustanovení trestního řádu na zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů), jenž podle § 1 písm. a) mimo jiné upravuje práva obětí trestných činů a některých dalších osob v souvislosti se spáchaným trestným činem, v § 3 odst. 2 je stanoveno, že policie České republiky, orgány činné v trestním řízení a další orgány veřejné moci, subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů, poskytovatelé zdravotních služeb, znalci, tlumočníci, obhájci a sdělovací prostředky mají povinnost respektovat osobnost a důstojnost oběti, přistupovat k ní zdvořile a šetrně a podle možností jí vycházet vstříc. Vůči oběti vystupují s přihlédnutím k jejímu věku, zdravotnímu stavu včetně psychického stavu, její rozumové vyspělosti a kulturní identitě tak, aby nedocházelo k prohlubování újmy způsobené oběti trestným činem nebo k druhotné újmě. Podle odstavce 4 téhož ustanovení mají policie České republiky, orgány činné v trestním řízení a subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů povinnost srozumitelným způsobem informovat oběť o jejích právech a umožnit jí jejich plné uplatnění. Na žádost oběti jsou tak povinny učinit i opakovaně.

(JUDr. Milada Šámalová)

SKUTKOVÝ STAV

Stěžovatelka se narodila v roce 2000 v Dewsbury ve Velké Británii. V době předmětných událostí jí

bylo osmnáct let. Dne 26. 9. 2019 večer kolem 21:00 hod. se svou matkou odešla do hotelového baru ve městě Parga, kde byly na dovolené. Již dříve se seznámily se zdejším barmanem. Matka stěžovatelky šla v průběhu večera spát a stěžovatelka s barmanem zůstala až do pozdních ranních hodin. Matce poslala ve 2:50 ráno SMS, v níž uvedla, že je vše v pořádku, a po nějaké době se vrátila do svého pokoje a řekla matce, že ji obviněný donutil k pohlavnímu styku s ním za použití fyzického násilí. Matka stěžovatelky kolem 4:00 zavolala na policii a oznámila, že její dcera byla znásilněna. Obě ženy byly převezeny na policejní stanici, kde byly vyslechnuty a stěžovatelka identifikovala obviněného, který tam byl také přítomen. Stěžovatelce nebyl k dispozici tlumočník, s překladem z řečtiny pomáhal pouze majitel hotelu, kde byla ubytovaná, jehož angličtina nebyla dobrá. Protokol o výpovědi byl sepsán v řečtině a ona nemohla potvrdit jeho správnost. Podle své výpovědi si v baru dala dva alkoholické koktejly. Vypila i další nápoj, který jí koupil obviněný. Vyšel z poza baru a posadil se vedle ní, pak jí položil ruku na rameno, aby se dostal blíž. V jednu chvíli řekl „něco ti ukážu" a zavedl ji do suterénu hotelu, kde byly koupelny a sprchy. Ve vestibulu této oblasti je oba svlékl. Jelikož se stěžovatelce z pití alkoholu točila hlava, nebránila se a řekla mu, ať toho nechá, ale on to neudělal. Pak ji donutil si kleknout, prudce ji tlačil rukama k zemi a nedovolil jí vstát. Přistoupil k ní zezadu a měl s ní pohlavní styk proti její vůli. Obličej měla přitisknutý na věšák na ručníky. Nemohla vykřiknout a natlačení na ručníky jí poranilo krk. Nevěděla, zda měl kondom. Měla na sobě krev, kterou smyla ve sprše. Oba se pak oblékli a obviněný jí nabídl, že ji doprovodí do hotelu, což neodmítla, protože se bála. Na konci výslechu uvedla: „Chci, aby byl stíhán a potrestán". Podala trestní oznámení. Svědeckou výpověď poskytla i matka stěžovatelky. Následně byly stěžovatelka i její matka převezeny do zdravotního střediska ve městě Parga, kde byla stěžovatelce odebrána krev, aniž by jí bylo sděleno, za jakým účelem se tak stalo. Podle vlády to bylo za účelem zjištění přítomnosti alkoholu a drog. Poté došlo k jejich převozu na oddělení soudního lékařství Fakultní nemocnice v Ioannině, kde se stěžovatelka opět setkala s obviněným. Bylo provedeno její lékařské vyšetření a popsána její zranění. Jednalo se o modřiny na stehnech. Gynekologické vyšetření odhalilo, že byla perforována panenská blána stěžovatelky a byly nalezeny malé sytě červené modřiny v poševní předsíni. Tato zranění podle lékaře byla způsobena nedávno před vyšetřením a svědčila o vniknutí tupého předmětu do pochvy. Podle stěžovatelky jí během vyšetření ani po nich nebylo podáno žádné vysvětlení, a to navzdory žádostem její matky. Uvedla, že když čekala v nemocnici, seděla přímo naproti obviněnému, který od ní nebyl držen odděleně. Policie ji poté odvezla zpět do hotelu, aniž by jí poskytla jakékoli informace nebo dokumenty týkající se vyšetření. Nebyly jí podány žádné léky. Podle stěžovatelky byla informována, že druhý den bude převezena do jiné nemocnice, aniž by jí bylo sděleno proč, nicméně dne 28. 9. 2019 ji policisté místo toho odvedli na policejní stanici v Preveze, kde jí bylo řečeno, že musí podepisovat dokumenty v řečtině, i když jí nebyl poskytnut jejich úřední překlad ani tlumočník. Uvedla, že podepsala dokumenty, které podle paní, která pracovala v kanceláři, kterou s ní policie přivedla, byly důkazy. Měla strach a obávala se, co by se mohlo stát, kdyby odmítla.

Dne 28. 9. 2019 bylo proti obviněnému zahájeno trestní řízení pro podezření ze znásilnění a dne 9. 9. 2020 byl podán návrh státního zástupce k soudu. Rozhodnutí č. 59/2020 soudu prvního stupně v Preveze bylo vydáno dne 2. 10. 2020 a soud v něm uvedl, že neexistují dostatečné důkazy k tomu, aby bylo zahájeno veřejné trestní řízení s obviněným pro trestný čin znásilnění a zprostil ho všech obvinění. Soud rovněž rozhodl, že stěžovatelka by neměla hradit náklady řízení, protože nebylo prokázáno, že její trestní oznámení bylo zcela nepravdivé a bylo podáno úmyslně, z hrubé nedbalosti nebo bylo podvodně zkresleno.

Dne 10. 11. 2020 právní zástupce stěžovatelky zaslal e-mailem konzulovi na britském velvyslanectví v Aténách žádost o aktuální informace a uvedl, že rodinu stěžovatelky nikdo neinformoval. Konzul téhož dne odpověděl, že podle policie z Prevezy se případem zabývá prokurátor z Prevezy, ale prokuratura ambasádě nesdělí žádné informace. Dne 14. 1. 2021 konzul e-mailem informoval právního zástupce stěžovatelky, že ve věci bylo rozhodnuto 2. 10. 2020 a že obviněný byl zproštěn

obvinění. Rovněž mu zaslal kontaktní údaje trestního soudu prvního stupně v Preveze a prokuratury v Preveze. Konzul taktéž doporučil rodině stěžovatelky, aby si zvolila místního advokáta, a poskytl jí seznam právníků. Ve stejný den právní zástupce zaslal e-mail soudu a státnímu zastupitelství a požádal o informace k případu. Dne 25. 1. 2021 stěžovatelka sama zaslala e-mail státnímu zastupitelství v Preveze a požádala o všechny policejní a nemocniční záznamy a informace o procesním postupu. Dne 29. 1. 2021 prokuratura odpověděla, že v souladu s řeckým trestním procesním právem není procesní stranou, neboť neučinila prohlášení, že se chce k řízení připojit a nezaplatila příslušný poplatek, k čemuž již vypršela lhůta. Nemohla proto obdržet kopii spisu. Státní zastupitelství jí však sdělilo informace o výsledku trestního řízení. Dne 1. 2. 2021 jí tato informace byla zopakována. Uvedli také, že se den po incidentu nedostavila k výpovědi před vyšetřujícím soudcem ani si nezvolila obhájce, který by ji zastupoval. Uvedli, že státní zástupce u odvolacího soudu v Ioannině byl o rozhodnutí informován, ale protože nebylo podáno žádné odvolání, spis byl vrácen státnímu zastupitelství v Preveze, které souhlasilo s poskytnutím kopie rozhodnutí jakémukoli právnímu zástupci jmenovanému velvyslanectvím.

PRÁVNÍ POSOUZENÍ

I. NAMÍTANÉ PORUŠENÍ ČL. 3 A 8 ÚMLUVY

34. Stěžovatelka podle čl. 3 a 8 Úmluvy namítala, že vnitrostátní orgány neprovedly účinné vyšetřování jejích obvinění ze znásilnění, vytýkala nedostatky v trestním řízení vedeném proti údajnému pachateli, a že v této souvislosti byla vystavena traumatickým zkušenostem, které narušily její osobní integritu. Příslušné části těchto ustanovení zní takto:

Článek 3

„Nikdo nesmí být mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu."

Článek 8 odst. 1

„Každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života …"

A. Přijatelnost

1. Nevyčerpání vnitrostátních opravných prostředků

(…)

(b) Posouzení Soudu

40. Soud rozhodl, i když v poněkud odlišných kontextech, že povinnost vnitrostátních orgánů účinně vyšetřovat nezávisí na iniciativě stěžovatele převzít odpovědnost za vedení vyšetřovacích postupů (viz rozsudek velkého senátu ze dne 28. 9. 2015, Bouyid proti Belgii, č. 23380/09, bod 119; rozsudek ze dne 13. 11. 2012, C. N. proti Spojenému království, č. 4239/08, bod 69; a rozsudek ze dne 21. 1. 2016, L. E. proti Řecku, č. 71545/12, bod 68) Soud rovněž poznamenává, že čl. 55 odst. 1 Istanbulské úmluvy stanoví, že vyšetřování nebo trestní stíhání znásilnění nesmí zcela záviset na oznámení nebo stížnosti podané obětí.

41. Kromě toho Soud poznamenává, že vláda netvrdila, že stěžovatelka obdržela informace o svých právech a dostupných právních prostředcích. Pouze tvrdila, že se nepřipojila k trestnímu řízení tím, že by učinila prohlášení na podporu obvinění vznesených proti obviněnému, a uvedla, že se jedná o přípustný postup stanovený řeckým právem jasným a předvídatelným způsobem, který představuje vhodné prostředky, kterými by mohla vznést své výhrady. Ze spisu vyplývá, že vnitrostátní orgány

nepodnikly žádné kroky k tomu, aby ji informovaly, že měla právo učinit prohlášení v průběhu vyšetřování, dokud státní zástupce nepodal svůj návrh, nebo o důsledcích neučinění takového prohlášení. Takový přístup byl v rozporu s vnitrostátním právem o právech obětí, protože § 56 odst. 2 řeckého zákona č. 4478/2017 zakotvuje příručku o právech napsanou v nejčastěji používaných jazycích, která musí být obětem dostupná … Pokud jde o mezinárodní standardy, Soud poznamenává, že Istanbulská úmluva vyžaduje, aby smluvní strany přijaly nezbytná legislativní a jiná opatření k zajištění odpovídajících a včasných informací o dostupných podpůrných službách a právních opatřeních v jazyce, kterému rozumějí, a k zajištění přístupu k právnímu poradenství a informace a přístup k příslušnému mechanismu pro podávání stížností (viz čl. 19, 20 a 21 Istanbulské úmluvy, …; viz také čl. 4 Směrnice o právech obětí ve spojení s bodem 19 odůvodnění o právu na informace, o podpoře, kterou mohou oběti získat, postupech pro podávání oznámení o trestném činu a jejich roli, přístupu k právnímu poradenství a právní pomoci, …). Oběti musí být v pozici, aby byly schopny přijímat plně informovaná a uvědomnělá rozhodnutí a stát musí zajistit, aby jim byly poskytnuty informace o právních opatřeních, která mají k dispozici v době, kdy je to pro ně prospěšné, v jazyce, kterému rozumí …

42. Soud proto není přesvědčen, že stěžovatelka měla účinnou příležitost být informována o možnosti připojit se k řízení prohlášením na podporu obvinění a o důsledcích, pokud tak neučiní, což by jí umožnilo učinit informovaná rozhodnutí. Pokud jde o skutečnost, že jí britské velvyslanectví doporučilo zvolit si advokáta a zaslalo jí seznam právníků, soud poznamenává, že stát nemůže být zproštěn svých pozitivních závazků ve vztahu k vyšetřování genderově podmíněného násilí s ohledem na dobrovolně projevenou iniciativu velvyslanectví země státní příslušnosti stěžovatelky.

43. Soud dále poznamenává, že v souladu s § 82 řeckého trestního řádu nemohlo být trestní oznámení podané stěžovatelkou samo o sobě považováno za prohlášení na podporu obvinění. Podstatné však je, že ve své výpovědi na policii výslovně uvedla, že chce, aby byl obviněný stíhán a potrestán … Vnitrostátní orgány nepodnikly žádné kroky k tomu, aby ji informovaly o příslušném postupu, i když § 83 řeckého trestního řádu stanoví, že příslušné prohlášení lze podat osobě provádějící vyšetřování, a to i v době, kdy je oprávněná osoba vyslýchána jako svědek …

44. Soud dále poznamenává, že pokud by se stěžovatelka připojila k řízení, aby podpořila obvinění, stala by se účastníkem řízení. Měla by právo být se svým právním zástupcem přítomna u každého vyšetřovacího úkonu, byla by informována o obsahu návrhu státního zástupce a vyšetřovacích dokumentů a bylo by jí umožněno do nich nahlížet, jak stanoví § 92 a 100 řeckého trestního řádu …, tedy práva, kterých podle vnitrostátního práva jako svědkyně a oznamovatelka trestného činu nepožívala. Výhrady stěžovatelky týkající se zacházení s ní vnitrostátními orgány však byly širšího rozsahu (viz, *mutatis mutandis*, rozsudek ze dne 28. 5. 2015, Y. proti Slovinsku, č. 41107/10, bod 79).

45. Soud zdůrazňuje, že použití pravidla vyčerpání vnitrostátních opravných prostředků musí náležitě zohlednit skutečnost, že je uplatňováno v rámci mechanismu na ochranu lidských práv, na jehož vytvoření se smluvní státy dohodly. V souladu s tím uznal, že čl. 35 odst. 1 musí být uplatňován s určitou mírou flexibility a bez nadměrného formalismu. S ohledem na okolnosti předmětného případu a ve světle výše uvedeného nelze na úkor stěžovatelky vytýkat skutečnost, že nevznesla své stížnosti jako účastník řízení, neboť po podání trestního oznámení uvedla svá tvrzení u příslušných vnitrostátních orgánů a požádala o zahájení trestního stíhání ve věci, aniž by byla informována o možnosti učinit prohlášení na podporu obvinění proti obviněnému (viz také rozsudek ze dne 28. 5. 2020, Z. proti Bulharsku, č. 39257/17, bod 81; a rozsudek ze dne 14. 12. 2000, Gül proti Turecku, č. 22676/93, bod 59). Námitka vlády ohledně nevyčerpání vnitrostátních opravných prostředků stěžovatelkou musí tudíž být zamítnuta.

2. Lhůta šesti měsíců

(a) Vyjádření stran

(…)

(b) Posouzení Soudu

48. Z hlediska pravidla šesti měsíců Soud opakuje, že požadavky obsažené v čl. 35 odst. 1 týkající se vyčerpání vnitrostátních opravných prostředků a šestiměsíční lhůty spolu úzce souvisejí (viz rozsudek ze dne 9. 5. 2023, Kitanovska a Barbulovski proti Severní Makedonii, č. 53030/19, bod 41). Pokud stěžovatel nemá k dispozici účinný opravný prostředek, uplyne lhůta šest měsíců po datu jednání nebo opatření, na které si stěžuje (viz rozhodnutí ze dne 10. 1. 2002, Hazar a ostatní proti Turecku, č. 62566/00 a další). Soud rovněž rozhodl, že v případech týkajících se vyšetřování se od stěžovatelů očekává, že zachovají povinnost řádné pečlivosti a podniknou kroky k tomu, aby sledovali průběh vyšetřování nebo jeho nedostatek, a podají své stížnosti s náležitou rychlostí, jakmile budou, resp. si měli být vědomi neexistence účinného trestního vyšetřování (viz, *mutatis mutandis*, rozsudek velkého senátu ze dne 17. 9. 2014, Mocanu a ostatní proti Rumunsku, č. 10865/09 a 2 další, body 263–269).

49. Zástupce stěžovatelky udržoval smysluplný kontakt s britským velvyslanectvím v Aténách a tvrdil, že stěžovatelčina rodina má potíže s přijímáním informací o případu. Dne 10. 11. 2020, přestože pravomocné rozhodnutí bylo vydáno již osm dní předtím [pravděpodobně se jedná o chybu v psaní, která se vyskytuje v anglickém originále, a mělo zde být uvedeno „měsíc a osm dní předtím“, neboť k vydání rozhodnutí došlo dne 2. 10. 2020 – pozn. překladatele], mu zastupitelský úřad prokazatelně naznačil, že podle policie trestní řízení stále probíhá … Dne 13. 1. 2021 informoval konzul zástupce stěžovatelky, že podle neoficiálních informací byl obviněný zproštěn viny a dne 14. 1. 2021, den poté, se zástupce obrátil na soud a státní zastupitelství s žádostí o informace. Dne 25. 1. 2021 stěžovatelka sama kontaktovala státní zastupitelství, které jí dne 29. 1. 2021 odpovědělo, že vzhledem k tomu, že se nepřipojila k trestnímu řízení se svým prohlášením na podporu obvinění, nemůže obdržet kopii spisu. Informovali ji však o rozhodnutí č. 59/2020, jímž byl obviněný zproštěn obvinění, vydaném dne 2. 10. 2020 …

50. Soud v tomto ohledu poznamenává, že čl. 56 odst. 1 písm. c) Istanbulské úmluvy upřesňuje, že nezbytná opatření na ochranu práv obětí zahrnují informování obětí za podmínek stanovených vnitrostátním právem o následných opatřeních ve vztahu k jejich stížnosti, obvinění, průběhu vyšetřování nebo řízení a jejich roli v něm, jakož i výsledku jejich případu. § 59 odst. 1 písm. a) řeckého zákona č. 4478/2017 dále stanoví právo obětí na to, aby byly bezodkladně informovány o jejich právu na informace, pokud o to požádají, pokud jde o rozhodnutí neobvinit pachatele, včetně alespoň stručného shrnutí důvodů. Tato povinnost nezávisí na tom, zda má oběť právní postavení účastníka řízení [viz uvedené ustanovení ve spojení s § 59 odst. 1 písm. c), odst. 2 a odst. 3; viz také čl. 6 odst. 4 směrnice o právech obětí, který stanoví, že přání obětí získat informace zavazuje příslušný orgán, ledaže by tato informace musela být poskytnuta z důvodu nároku oběti na aktivní účast v trestním řízení]. Stěžovatelka však nebyla upozorněna na své právo na informace o svém případu a skutečnost, že nebyla dříve informována o rozhodnutí č. 59/2020, jí nemůže být kladena k tíži.

51. Z těchto důvodů a ve světle úvah souvisejících s námitkou vlády o nevyčerpání vnitrostátních opravných prostředků (viz body 40 až 45 výše), a toho, že stěžovatelka podala svou stížnost dne 7. 7. 2021, tj. méně než šest měsíců po 13. 1. 2021, kdy jí bylo, byť neoficiálně, oznámeno, že bylo rozhodnuto o zproštění obvinění vznesených proti obviněnému, musela být námitka vlády, že stížnost byla podána opožděně, zamítnuta.

52. Soud dále poznamenává, že stížnost není ani zjevně neopodstatněná, ani nepřípustná z jiných

důvodů uvedených v čl. 35 Úmluvy. Musí být tudíž prohlášena za přijatelnou.

B. Rozhodnutí ve věci samé

(…)

2. Posouzení Soudu

(a) Obecné zásady

65. V judikatuře Soudu je ustáleno, že znásilnění a vážné sexuální napadení představují zacházení spadající do působnosti čl. 3 Úmluvy. Vzhledem k tomu, že znásilnění a vážné sexuální napadení obvykle zahrnují základní hodnoty a základní aspekty „soukromého života“, Soud také zkoumal případy týkající se pozitivní povinnosti vyšetřovat případy znásilnění podle čl. 8 Úmluvy (viz například rozsudek ze dne 4. 12. 2003, M. C. proti Bulharsku, č. 39272/98, body 149–153, a rozsudek ze dne 20. 2. 2020, Y. proti Bulharsku, č. 41990/18, body 62–65, a judikaturu tam uvedenou). S ohledem na povahu a podstatu stěžovatelčiných námitek Soud konstatuje, že je třeba je společně zkoumat podle čl. 3 a 8 Úmluvy.

66. Závazek Vysokých smluvních stran podle čl. 1 Úmluvy zajistit každému v rámci jejich jurisdikce práva a svobody definované v Úmluvě, přijatý společně s čl. 3, vyžaduje, aby státy přijaly opatření určená k zajištění toho, aby jednotlivci v jejich jurisdikci nebyli vystaveni špatnému zacházení, včetně špatného zacházení ze strany soukromých osob. Na tomto základě mají státy pozitivní závazek obsažený v čl. 3 Úmluvy přijmout trestněprávní normy, které účinně trestají znásilnění, a uplatňovat je v praxi prostřednictvím účinného vyšetřování a trestního stíhání (viz výše citovaný rozsudek M. C. proti Bulharsku, body 149–153). Soud opakuje, že pozitivní závazky podle čl. 3 a 8 Úmluvy musí být vykládány ve světle závazků vyplývajících z jiných použitelných mezinárodních nástrojů (viz rozsudek velkého senátu ze dne 2. 2. 2021, X. a ostatní proti Bulharsku, č. 22457/16, body 179 a 192). Ve své judikatuře týkající se násilí na ženách se Soud při posuzování této otázky často řídil příslušnými normami mezinárodního práva (viz například rozsudek ze dne 27. 5. 2021, J. L. proti Itálii, č. 5671/16, body 63–69).

67. Kromě toho jsou pozitivní závazky státu vlastní právu na účinné respektování soukromého života podle čl. 8; tyto povinnosti mohou zahrnovat přijetí opatření i v oblasti vztahů jednotlivců mezi sebou. Zatímco výběr prostředků k zajištění souladu s čl. 8 v oblasti ochrany proti jednání jednotlivců je v zásadě v mezích uvážení státu, tak účinné odstrašování od závažných činů, jako je znásilnění, při nichž jsou v sázce základní hodnoty a podstatné aspekty soukromého života, vyžaduje účinná trestněprávní ustanovení (viz výše uvedený rozsudek M. C. proti Bulharsku, bod 150). Soud nevyloučil možnost, že pozitivní závazek státu podle čl. 8 chránit fyzickou integritu jednotlivce se může rozšířit na otázky týkající se účinnosti trestního vyšetřování (tamtéž, bod 152).

68. Soud rovněž uznal, že pozitivní závazky podle čl. 3 a 8 zahrnují ochranu práv obětí v trestním řízení a tyto povinnosti vyžadují, aby byla přijata opatření k zamezení sekundární viktimizace (viz rozsudek Y. proti Slovinsku, cit. výše, body 97, 101–104, a rozsudek J. L. proti Itálii, cit. výše, bod 119). Kromě toho musí být pozitivní závazky členských států podle čl. 3 a 8 Úmluvy chápány tak, že vyžadují penalizaci a účinné stíhání jakéhokoli nedobrovolného sexuálního aktu, včetně toho spáchaného bez fyzického odporu ze strany oběti (viz rozsudek M. C. proti Bulharsku, cit. výše, body 156–166).

69. Aby bylo vyšetřování účinné, musí být dostatečně důkladné a objektivní. Vnitrostátní orgány musí přijmout přiměřená opatření, která mají k dispozici, aby získaly důkazy týkající se daného trestného činu, jako jsou výpovědi svědků, pořízení znaleckých posudků a shromažďování forenzních důkazů

(viz mimo jiné rozsudek ze dne 27. 11. 2012, M. N. proti Bulharsku, č. 3832/06, bod 39; a rozsudek ze dne 23. 1. 2014, W. proti Slovinsku, č. 24125/06, bod 64). Jakékoli vyšetřování by v zásadě mělo vést ke zjištění skutkové podstaty případu a k identifikaci a případně potrestání osob odpovědných za trestný čin. Nejedná se o povinnost výsledku, ale prostředků. I když tento požadavek neukládá povinnost, aby všechna stíhání vedla k odsouzení nebo dokonce k určitému trestu, vnitrostátní soudy nesmí být za žádných okolností připraveny připustit, aby fyzické nebo psychické utrpení zůstalo nepotrestáno. V této souvislosti existuje také implicitní požadavek na rychlost a přiměřenou dobu trvání vyšetřování (viz výše citované rozsudky W. proti Slovinsku, bod 64; M. N. proti Bulharsku, bod 46; rozsudek ze dne 31. 3. 2016, A., B. a C. proti Lotyšsku, č. 30808/11, bod 149; a rozsudek J. L. proti Itálii, cit. výše, bod 118). Úlohou Soudu rovněž není zasahovat do linií vyšetřování prováděného vnitrostátními orgány, pokud se nedopustily toho, že zjevně nezohlednily jeho relevantní prvky nebo nebyly svévolné. Nesledování zjevné linie vyšetřování však může rozhodujícím způsobem podkopat účinnost vyšetřování (viz výše uvedený rozsudek Y. proti Bulharsku, bod 82).

70. Soud již při několika příležitostech rozhodl, že trestní řízení by mělo být organizováno tak, aby neodůvodněně neohrožovalo život, svobodu nebo bezpečnost svědků, a zejména obětí, které byly vyzvány ke svědectví, nebo jejich zájmy spadající obecně do oblasti působnosti čl. 8 Úmluvy. Zájmy obhajoby proto musí být vyváženy se zájmy svědků nebo obětí předvolaných k podání svědectví (viz rozsudek ze dne 26. 3. 1996, Doorson proti Nizozemsku, č. 20524/92, bod 70). Zejména trestní řízení týkající se sexuálních trestných činů je obětí často vnímáno jako utrpení, zejména pokud je oběť nedobrovolně konfrontována s obviněným (viz rozsudek Y. proti Slovinsku, cit. výše, bod 103).

(b) Použití těchto zásad na projednávanou věc

71. Námitky stěžovatelky se týkají toho, zda vnitrostátní orgány dodržely svou povinnost účinně vyšetřovat a vést trestní řízení v případě údajného znásilnění a zároveň chránit její osobní integritu a dostatečně zohlednit její práva jako oběti takového trestného činu. Úkolem Soudu je přezkoumat, zda byly příslušné právní předpisy a praxe a jejich aplikace v daném případě v kombinaci s údajnými nedostatky ve vyšetřování natolik závažné, že by to znamenalo porušení pozitivních závazků žalovaného státu podle čl. 3 a 8 Úmluvy. Soud se nezabývá obviněními z chyb nebo ojedinělých opomenutí ve vyšetřování; nemůže nahradit vnitrostátní orgány při posuzování skutkových okolností případu; nemůže ani rozhodnout o trestní odpovědnosti údajného pachatele (viz rozsudek M. C. proti Bulharsku, body 167–168, a rozsudek J. L. proti Itálii, bod 122, oba cit. výše).

72. Soud považuje za nutné zdůraznit, že si je vědom a schvaluje rostoucího povědomí o důležitosti ochrany práv obětí s ohledem na genderové chápání násilí, a že tato práva zohlední při svém posouzení o plnění pozitivních závazků státu podle čl. 3 a 8 Úmluvy. Istanbulská úmluva se vztahuje na všechny formy násilí na ženách a poskytuje komplexní rámec pro prevenci, stíhání a odstranění násilí na ženách a pro ochranu obětí … Směrnice o právech obětí navíc posiluje práva obětí trestných činů tím, že stanoví minimální standardy pro jejich práva, podporu a ochranu a ukládá odpovídající povinnosti členským státům … Podobné závazky vyplývají i z dalších mezinárodních nástrojů, jako jsou následující dvě rezoluce Valného shromáždění OSN: Deklarace základních principů spravedlnosti pro oběti trestných činů a zneužití moci (Rezoluce 40/34 ze dne 29. 11. 1985, …) a Mezinárodní spolupráce pro přístup ke spravedlnosti, opravným prostředkům a pomoci pro oběti sexuálního násilí (Rezoluce 76/304 ze dne 2. 9. 2022, …).

73. Soud na úvod souhlasí s vládou, že jakmile byly vnitrostátní orgány o incidentu informovány, reagovaly v rámci své povinnosti provést vyšetřování neprodleně. Přistoupily přímo k pořizování výpovědí, provádění lékařských vyšetření, pořízení soudního znaleckého posudku a zatčení údajného pachatele. Poté, co stěžovatelka podala trestní oznámení, bylo provedeno a ukončeno policejní předběžné šetření a hlavní vyšetřování a následně byl bezodkladně podán návrh státního zástupce a vydáno rozhodnutí trestního soudu. Řízení trvalo přibližně jeden rok …

(i) Policejní vyšetřování

74. Pokud jde o námitku stěžovatelky, že se jí nedostalo nestranného tlumočení od zkušeného tlumočníka a nemohla si ověřit správnost své výpovědi, Soud konstatuje, že soudní tlumočník se vyšetřování účastnil, a že obsah její výpovědi jí byl přeložen touto osobou. Poznamenává však, že podle vnitrostátního práva jsou tlumočníci obvykle jmenováni ze seznamu, který každoročně na návrh státního zástupce vypracovává trestní soud prvního stupně z řad osob s určitou kvalifikací, které mají bydliště nebo pracují v jeho obvodu, přednostně ze státních zaměstnanců. V krajně naléhavých případech a tam, kde není možné jmenovat tlumočníka ze seznamu, může být jmenována osoba, která není na seznamu uvedena …

75. Ze spisu vyplývá, že dotyčná osoba byla delegátem cestovní kanceláře a zástupcem společnosti, která organizovala dovolenou stěžovatelky. Tato skutečnost nevylučuje, že byl i majitelem hotelu, kde byla stěžovatelka ubytována, což vláda nevyvrátila. Vláda neposkytla žádné informace ani dokumentaci o existenci seznamu tlumočníků, o případných konkrétních odůvodněních existence „extrémně naléhavého případu“ od vnitrostátních orgánů ani o jejich snaze použít příslušný seznam, který by byl nestranný a obsahoval ověřené dovednosti každé osoby na něm za účelem jejího ustanovení jako tlumočníka [viz také čl. 56 odst. 1 písm. h) Istanbulské úmluvy]. Vnitrostátní orgány neinformovaly stěžovatelku o jejím právu podat námitky proti kvalitě tlumočení, jak stanoví vnitrostátní právo (viz § 60 řeckého zákona č. 4478/2017).

76. Soud rovněž poznamenává, že tvrzení týkající se postupu při identifikaci na policejní stanici a tvrzení, že stěžovatelka seděla v nemocnici naproti obviněnému a byla vedena do ambulance před ním … nebyly vládou zpochybněny, což naznačuje, že vnitrostátní orgány nepřijaly opatření k zamezení vzájemného kontaktu a zajištění soukromí stěžovatelky použitím takové metody identifikace a shromažďování důkazů, která by zabránila zastrašování a úzkosti oběti, aniž by byla narušena účinnost vyšetřování [viz také čl. 56 odst. 1 písm. a), f) a g) Istanbulské úmluvy a výše uvedený bod 66].

77. Stěžovatelka poskytla svou výpověď policistovi v přítomnosti policistky v postavení druhé vyšetřující důstojnice, což bylo v rozporu s požadavkem vnitrostátního práva, aby výslechy s oběťmi sexuálního násilí vedla osoba stejného pohlaví jako oběť, pokud tím nebude dotčen průběh trestního řízení (§ 69 řeckého zákona č. 4478/2017).

78. Konečně stěžovatelka namítala, že jí nebyly poskytnuty žádné informace týkající se lékařských prohlídek nebo procesu trestního vyšetřování v jazyce, kterému by rozuměla, a že měla potíže se sledováním celého procesu a cítila se uváděna v omyl. Vláda tyto argumenty nevyvrátila. Soud poznamenává, že podle vnitrostátního práva je orgán, který obdrží oznámení od oběti trestného činu, povinen ji informovat o právu obdržet kopii oznámení a jeho překlad zdarma (§ 58 odst. 1 a 3 řeckého zákona č. 4478/2017). Nic nenasvědčuje tomu, že by příslušné orgány stěžovatelce předaly přeloženou kopii jejího trestního oznámení v písemné podobě, a nezdá se, že by po jejím kontaktu s nimi přijaly nějaká opatření, aby jí poskytly relevantní informace o jejích právech a obecném pokroku ve vyšetřování [viz také čl. 56 odst. 1 písm. c) Istanbulské úmluvy a bod 66 výše].

(ii) Návrh státního zástupce a rozhodnutí soudu prvního stupně

79. Soud uznává, že orgány činné v trestním řízení čelily obtížnému úkolu rozhodnout o případu znásilnění na základě dvou protichůdných verzí událostí, a nepodceňuje úsilí vynaložené státním zástupcem a soudem. Jak již Soud rozhodl v podobných případech, přítomnost dvou vzájemně si odporujících skutkových verzí vyžaduje citlivé posouzení kontextu a věrohodnosti učiněných prohlášení a ověření všech ostatních okolností (viz výše uvedený rozsudek M. C. proti Bulharsku, bod 177). V tomto ohledu Soud poznamenává, že matka stěžovatelky, která s ní byla bezprostředně po

údajném incidentu, a kolega obviněného, jehož výpověď nebyla Soudu předložena, byli vyslýcháni jako svědci … Státní zástupce a vnitrostátní soudy však na tato prohlášení neodkázali. Dále se žádným způsobem nezabývaly psychickým stavem stěžovatelky po incidentu ani věrohodností verze událostí údajného pachatele například s ohledem na věk a nezkušenost stěžovatelky nebo existenci jakéhokoli potenciálního důvodu, aby proti pachateli vznesla křivé obvinění.

80. Vzhledem k tomu, že nebyli žádní očití svědci údajné události, zdá se, že státní zástupce bez výhrad přijal verzi skutkového stavu obviněného … která nebyla Soudu poskytnuta, přičemž stěžovatelčina tvrzení označil za nepodložená. Zmínka o flirtování mezi stěžovatelkou a obviněným, které údajně pozorovala matka stěžovatelky, která obviněnému údajně navrhla, aby ji vzal ven na jídlo a pití, zřejmě vyplynula z verze obviněného a nebyla potvrzena tvrzeními stěžovatelky ani její matky. Závěr, že zpráva zaslaná stěžovatelkou ve 2:50 matce, že je vše v pořádku, svědčící o tom, že vše probíhá podle přání obou, byl v rozporu s tvrzením stěžovatelky, podle níž byly v té době ještě v baru, přičemž jejímu tvrzení, že k údajnému útoku došlo až poté, nebyla věnována žádná pozornost.

81. Návrh státního zástupce rovněž odkazoval na soudní znalecký posudek a dospěl k závěru, že lékařské vyšetření stěžovatelky neodhalilo žádné objektivní nálezy potvrzující její tvrzení, že byla obviněným znehybněna a že její odpor byl překonán jeho vyšší fyzickou silou, zatímco nálezy týkající se perigenitální oblasti nenaznačovaly fyzické násilí, ale byly v souladu s aktem pohlavního styku a protržením panenské blány. Soud však nemůže přehlédnout skutečnost, že tato zpráva neobsahovala žádné závěry, pokud jde o znehybnění a odpor překonávaný vyšší fyzickou silou, a neobsahovala žádné zjištění, které by bylo v rozporu s tvrzením stěžovatelky, že byla nucena klečet a byla násilně přitlačena k zemi, aby přestala vstávat. Lékařská zpráva odhalila dvě modřiny na stehnech ve stádiu hojení, jednu nedávno způsobenou malou oděrku na zevní straně pravého kolenního kloubu a dvě modřiny na zevní straně pravé holenní kosti, u nichž nebylo specifikováno, kdy byly způsobeny. Rovněž byla zjištěna nedávno způsobená poranění … na genitáliích, aniž by bylo přesvědčivě vysvětleno, zda byla stěžovatelka znásilněna či nikoli …

82. V návrhu bylo rovněž uvedeno, že stěžovatelka nepodala přesvědčivé vysvětlení toho, jak se dostala z baru do suterénu hotelu a proč ji obviněný, který ji údajně právě znásilnil, doprovázel do hotelu, kde bydlela s matkou. Státní zástupce dospěl k závěru, že naopak je opodstatněné tvrzení obviněného, že stěžovatelka se stykem souhlasila. Soud přikládá zvláštní váhu skutečnosti, že státní zástupce učinil nedostatečně odůvodněný závěr a domníval se, že stěžovatelka souhlasila, což rovněž dovozuje ze skutečnosti, že odešla do sklepních prostor. Státní zástupce rovněž dostatečně neposoudil věrohodnost stěžovatelčiny výpovědi, že neodmítla doprovod ke vchodu do svého hotelu, protože měla strach, a nezohlednil její potenciální psychický stav oběti sexuálního násilí. V tomto ohledu Soud odkazuje na zprávu FRA [jedná se o zkratku pro „European Union Agency For Fundamental Rights"/"Agenturu EU pro základní práva – pozn. překladatele] s názvem „Emoční reakce po nejzávažnějším násilném incidentu od 15 let", pokud jde o emocionální reakce na sexuální násilí ze strany nepartnera, která odhalila, že ženy ve většině případů pociťovaly strach nebo byly v šoku, a často byly popisovány pocity studu, rozpaků nebo viny ….

83. Soud dále poznamenává, že státní zástupce ve svém návrhu neposoudil duševní stav stěžovatelky – ona sama přiznala, že vypila tři alkoholické nápoje a měla závratě … – a neodkazoval na získané výsledky krevních testů a odběrů moči … Nebyly zohledněny ani okolnosti ohledně osoby stěžovatelky, jako její nízký věk a nedostatek sexuálních zkušeností.

84. Obdobně soud prvního stupně odkázal na návrh státního zástupce ohledně zjištění skutkového stavu a jeho právního posouzení a rozhodl, že neexistují dostatečné indicie pro zahájení veřejného trestního řízení proti obviněnému pro trestný čin znásilnění zahrnující fyzické násilí podle § 336 odst. 1 písm. 1 řeckého trestního zákoníku, a že je třeba obviněného zprostit obvinění. Soud se tak domnívá, že orgány činné v trestním řízení neprozkoumaly dostupné možnosti pro zjištění všech

skutkových okolností a dostatečně neposoudily věrohodnost rozdílných verzí událostí.

(iii) Závěr

85. S ohledem na výše uvedené Soud poznamenává, že žalovaný stát přijal trestněprávní normy o znásilnění a zajistil jeho stíhání a účinný trest. Některá pravidla týkající se postupů, které je třeba dodržovat, a které musí být účinné a respektující fyzickou a psychickou integritu oběti, jsou rovněž stanovena ve vnitrostátním právu a v mezinárodních materiálech, kterými je Řecko vázáno. Soud je přesvědčen, že v Řecku existuje odpovídající právní a regulační rámec, který je relevantní pro konkrétní okolnosti tohoto případu. Je však toho názoru, že jej vnitrostátní orgány účinným vyšetřováním v praxi neaplikovaly. Dále při zavádění trestněprávních mechanismů měly vnitrostátní orgány dbát na práva údajné oběti a vyvarovat se sekundární viktimizace.

86. Intimní povaha chráněného zájmu, nízký věk stěžovatelky a skutečnost, že tvrdila, že byla znásilněna na dovolené v cizí zemi, byly okolnosti zvláště citlivé, které vyžadovaly odpovídající citlivý přístup ze strany vnitrostátních orgánů. Po podání trestního oznámení stěžovatelkou vyšetřující orgány nepřijaly opatření k zabránění její další traumatizace a dostatečně nezohlednily její potřeby. Nepřijaly žádná opatření, aby ji poučily o jejích právech jako oběti, jako je právo na právní pomoc nebo poradenství a psychologickou podporu, právo na informace a právo vznést námitku proti tlumočení. Vyšetřující orgány dále nepřijaly přiměřená opatření ke zmírnění zjevně stresující zkušenosti stěžovatelky, jako je výpověď, přímá konfrontace s obviněným, postup při identifikaci pachatele a lékařské vyšetření, které mělo být podrobeno pečlivějšímu posouzení (viz, *mutatis mutandis,* výše uvedený rozsudek Y. proti Slovinsku, bod 106).

87. Obžaloba ani soud navíc neanalyzovaly okolnosti případu z pohledu genderově podmíněného násilí. Nepodařilo se jim prozkoumat dostupné možnosti pro zjištění všech relevantních okolností (viz například výše uvedený rozsudek M. C. proti Bulharsku, body 177–182) a vzít v úvahu konkrétní psychologické faktory, které se podílejí na případech znásilnění, jako je tento, a provést citlivé posouzení kontextu a věrohodnosti různých prohlášení. Nedošlo k žádnému vážnému pokusu o vyjasnění rozporů nebo posouzení stěžovatelčina duševního stavu a osobních poměrů. Tyto kroky, včetně způsobu, jakým posuzovaly soudní znalecký posudek, který ve skutečnosti nebyl v rozporu se stěžovatelčinou verzí událostí, nebyly ojedinělými chybami, ale významnými nedostatky.

88. S ohledem na výše uvedené Soud, aniž by se vyjádřil k vině obviněného, konstatuje, že neschopnost orgánů činných v trestním řízení adekvátně reagovat na obvinění ze znásilnění svědčí o tom, že případ nepodrobily pečlivému zkoumání za účelem řádného plnění jejich pozitivních závazků podle Úmluvy.

89. Tyto úvahy dále podporuje nedávná zpráva GREVIO [GREVIO je zkratka pro skupinu nezávislých expertů pro boj proti násilí na ženách a domácímu násilí, kteří monitorují implementaci Istanbulské úmluvy ve státech EU – pozn. překladatele] o Řecku vydaná v listopadu 2023 … v níž bylo poukázáno na to, že mnoho žen, které se staly oběťmi násilí na základě pohlaví, nedostalo vyčerpávající informace o svých právech ani o podpůrných službách, že k dispozici nejsou žádné protokoly o spolupráci mezi státními zástupci a podpůrnými službami nebo advokátními komorami a že neexistuje žádný koordinační mechanismus mezi institucemi zahrnující soudnictví. GREVIO vyjádřila znepokojení nad nízkou mírou odsouzení (pouze osm odsouzení na 202 hlášených znásilnění v roce 2020), která naznačovala, že buď byly vyšetřovací postupy neúčinné nebo byla uplatněna nepřiměřeně vysoká hranice pro dosažení odsouzení. Konstatovala, že navzdory řeckému zákonu č. 4478/2017 poskytujícímu ucelený soubor práv pro oběti trestných činů, většina jeho ustanovení nebyla v praxi plně implementována a že zkušenost se systémem trestního soudnictví byla pro mnoho žen a dívek, resp. obětí genderově podmíněného násilí, stále vysoce traumatizující. Vyzvala řecké vnitrostátní orgány, aby mimo jiné zajistily širší šíření informací o právních opatřeních a

podpůrných službách a zlepšily reakci orgánů činných v trestním řízení vůči ženám, které se staly oběťmi násilí, tak, aby to odpovídalo jejich pohlaví.

90. Soud tak uzavírá, že neschopnost orgánů činných v trestním řízení adekvátně reagovat na obvinění ze znásilnění v tomto případě představuje porušení pozitivních povinností státu podle čl. 3 a 8 Úmluvy.

II. APLIKACE ČL. 41 ÚMLUVY

91. Článek 41 Úmluvy stanoví:

"Jestliže Soud zjistí, že došlo k porušení Úmluvy nebo Protokolů k ní, a jestliže vnitrostátní právo dotčené Vysoké smluvní strany umožňuje pouze částečnou nápravu, přizná Soud v případě potřeby poškozené straně spravedlivé zadostiučinění."

Náhrada újmy a nákladů řízení

92. V dopise ze dne 18. 5. 2023 stěžovatelka požadovala náhradu „nemajetkové újmy vyčíslenou Soudem podle jeho uvážení podle Úmluvy s ohledem na to, co je spravedlivé". Rovněž požadovala náklady a výdaje vzniklé před Soudem ve výši 3 600 britských liber (GBP). Na podporu této žádosti předložila fakturu na částku 3 000 GBP představující náklady na jejího právního zástupce plus DPH ve výši 600 GBP.

93. Ve svém dodatečném vyjádření ze dne 4. 5. 2023 vláda poznamenala, že stěžovatelka ve svém vyjádření ze dne 30. 3. 2023 nepředložila žádné nároky na spravedlivé zadostiučinění. Pokud jde o nároky obsažené v dopise ze dne 18. 5. 2023, tvrdila, že nebyly předloženy včas a v souladu s formálními požadavky stanovenými Úmluvou a jednacím řádem Soudu. Rovněž uvedla, že konstatování porušení by mělo samo o sobě představovat dostatečné spravedlivé zadostiučinění a že nárok na náhradu nákladů a výdajů byl přehnaný a neoprávněný.

94. Podle pravidla 60 odst. 2 jednacího řádu Soudu musí stěžovatel předložit podrobné údaje o všech nárocích spolu s veškerými relevantními podpůrnými dokumenty ve lhůtě stanovené pro předložení jeho vyjádření k věci samé. Pokud stěžovatel tyto požadavky nesplní, může Soud nárok zcela nebo částečně zamítnout (pravidlo 60 odst. 3).

95. Ve svém dopise stěžovatelce ze dne 25. 11. 2022 ji Soud vyzval, aby zaslala písemná vyjádření a jakékoli nároky na spravedlivé zadostiučinění do 6. 1. 2023, přičemž ji upozornil na praktické pokyny týkající se nároků na spravedlivé zadostiučinění dostupné na webových stránkách Soudu. Soud ve svém dopise ze dne 16. 2. 2023 stanovil stěžovatelce novou lhůtu k předložení vyjádření a případných žádostí o spravedlivé zadostiučinění do 31. 3. 2023. Stěžovatelka ve své odpovědi ze dne 30. 3. 2023 neuplatnila žádné nároky na spravedlivé zadostiučinění a náhradu nákladů řízení. V dopise ze dne 18. 5. 2023 vznesla nároky na spravedlivé zadostiučinění (viz bod 92 výše), avšak nevysvětlila, proč tyto nároky nevznesla včas.

96. Vzhledem k pravidlu 60, a tomu, že nároky na spravedlivé zadostiučinění nebyly předloženy včas, Soud nepřiznává žádnou náhradu za nemajetkovou újmu a náklady řízení.

VÝROK

Z TĚCHTO DŮVODŮ SOUD JEDNOMYSLNĚ

1. *Prohlašuje* stížnost za přijatelnou;

2. *Konstatuje*, že došlo k porušení pozitivních závazků žalovaného státu podle čl. 3 a 8 Úmluvy;

3. *Zamítá* nárok stěžovatelky na spravedlivé zadostiučinění.

(zpracoval Mgr. Josef Zelinka)